

KMETSKI LIST

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Z resnico na dan!

Položaj Slovenije je po legi zemlje in socialni strukturi prebivalstva tak, da zahteva čisto svoj način obravnavanja. Ponovno smo že ugotovili na tem mestu, da je govorjenje o primeroma visokem življenjskem standardu (ravni) pri nas bajka, izvirajoča iz nepoznavanja ali samo »paradnega« poznavanja naših razmer. Ta bajka pa nam škoduje, ker otežkoča našim lastnim tovarišem in njih odgovornim činiteljem na jugu pravilno in nepristransko presojo naših razmer.

Bogata Slovenija

Je v resnici reva, podobna bajtarju, ki se v navalu bahavosti rad pohvali, da mu »hvala Bogu ničesar ne manjka«, čeprav mu gleda komolec iz rokava in mora hudo zadržniti pas, da ukroti želodec.

Slovenija je večinoma gorata, deloma kraška pokrajina s primeroma slabo zemljo. V gospodarskem pogledu je še posebej udarjena z okrnitvijo, ki je odtrgala od nje gospodarsko silna važna središča. Izgubili smo enega največjih rudnikov za živo srebro na svetu in najbolj privlačno točko tujskega prometa na evropskem jugu, izgubili smo vodno silo, s pomočjo katere bi bili lahko elektrificirali Slovenijo in še kaj, pa bi nam še ostajalo dovolj električne energije za odjajo drugam.

Vse to povzroča pri nas izredno težaven položaj, zaradi katerega trpi zlasti naše kmetijstvo. Zemlja daje le nezadosten dohodek. Vrhu tega je še celo te zemlje premalo; le redki so pri nas kmetje, ki bi je imeli dovolj za preživljanje in vzdrževanje svoje družine. Agrarna reforma, ta up toliko tisočev pridnih rok, je obtičala in le deloma izpolnila nade. O tem vprašanju smo že dostikrat pisali in bomo brez dvoma primorani še večkrat govoriti o njem. Vse te okolnosti skupaj povzročajo, da naš

gospodarski razvoj

ne pomeni več napredka, ampak nazadovanje. Premajhen donos kmetij je treba nadomestiti z zaslužkom v drugih področjih. Zaradi slabega gospodarskega stanja seveda niti ta zemlja ne more biti do kraja izkoriščana. Revščina ne dovoljuje ljudem, da bi kupovali potrebna umetna gnojila, ne dovoljuje, da bi si sproti izpopolnjevali v kmetijskem obratu potrebni inventar orodja in strojev. Saj marsikje kmetje ne morejo vzdrževati in sproti popravljati niti poslopij. Strehe kažejo rebra, stavbe se na ta način kvarijo in ne pomenijo dejansko nobene vrednosti več. Melioracija (izboljšanje) zemlje, ki je bila pred tremi, štirimi desetletji zlasti v logaškem okraju ob današnji meji v tako bujnem razmahu, da je kmet marsikje spreminjal pusto

skalovje in z brinjem preraščene gmajne v krasne travnike in plodne njive, je popolnoma prenehala.

Vse to so dejstva, pred katerimi ne smemo zapirati oči, kadar govorimo o gospodarskem položaju svoje ožje domovine. Ti žalostni pojavi vplivajo zlasti v zvezi s silovito in nesorazmerno

gospodarsko obremenitvijo

skoraj kakor smrtna obsodba. Slovenija je z davščinami tako preobremenjena, da nikakor ne more več vzdržati. Zato vse beži od nas. Industrija, ki pomeni tudi za naše odvišne kmetijske delovne sile življenjsko vprašanje, se umika iz naših krajev na jug. Naša trgovina hira, ker je kupna moč prebivalstva premajhna, naša domača obrt samo še životari, tujski promet pri nas zaradi slabih prometnih zvez še daleko ni tak, kakršen bi z ozirom na lepoto pokrajine lahko bil.

Kjer hkratu sodeluje toliko uničujočih sil, ni nič čudnega, da pada življenjska srednja višina prebivalstva. Zato vidimo pri nas, da propada narod telesno in duševno. Marsikje na kmetih ni denarja niti za sol niti za najpotrebnejšo obleko. Zato ljudje hirajo, zapadajo v brezbriznost in obup ter vsestransko propadajo. Spričo tega ni nič čudnega, če se širijo razne bolezni, umljivo pa je tudi, da narašča zločinstvo. Tatvine, vlomi, ropi, uboji, požigi in vlačugarstvo, deloma tudi čezmerno pijančevanje so v veliki meri žalostni sadovi naše strašne bede in gospodarskega propadanja. Človeka stresa mrzdo do mozga, ko sliši, da so po krajih, kjer so bile pred tridesetimi leti še docela neznane, danes spolne bolezni tako razširjene, da v lekarni često zmanjka

zdravil. Takšno je torej bogastvo naše Slovenije, gledano brez olepševalnih naočnikov.

Pomoč je nujna

Z ugotovitvijo tega položaja se seveda ne smemo zadovoljiti in čakati s prekrizanimi rokami, kdaj nas bo vseh skupaj konec. Kasno je sicer, vendar še ne prekasno za pomoč. Če pa naj bo pomoč res izdatna in uspešna, je treba takoj zgrabiti in se temeljito poprijeti dela. Nujno je zato, da se združijo vse pozitivne sile in se postavijo v službo naroda. Naša politika mora opustiti svoja dosedanja pota in doseči vsaj v gospodarskih vprašanjih enotno gledanje in enoten nastop. Notranji in zunanji položaj narekujejo sloga in tak nastop, ki bo zbudil v narodu vero v boljše čase, v odločujočih pa zavest, da je treba Sloveniji pomagati na noge v interesu skupnosti.

Hkratu moramo doma izdelati čim boljše in natančnejši načrt za gospodarsko ozdravljenje in okrepitev. Treba je preiskati vse možnosti novih dohodkov in novih pridobitnih virov. Tu seveda posameznik ne more uspeti, zgrešena pa bi bila tudi papirnata kopa uredb in predpisov, ki navadno več škoduje kakor koristi ter končno vsako resnično delo zadušijo. Treba je prepustiti pobudo in izvedbo zasebnim ustanovam, ki naj jih država in banovina primerno podpirata, da v svojih prizadevanjih ne obnemorejo. Treba je pa zlasti izvesti pomirjenje med narodom in z vzgojo doseči tako stopnjo zrelosti, da bo vsak posameznik znal ločiti korist skupnosti brez ozira na strankarsko pripadnost. Vzbujanje fanatizma in slepe zagrizenosti je zločin, ki se utegne nekoč še bridko maščevati. Slovensko kmetstvo stori in bo storilo vse, da mu ne bo treba za to zlo nikoli nositi odgovornosti.

Kmetijski dolgovi in PAB

Podružnice PAB v Ljubljani, Zagrebu in Sarajevu so začele končno veljavno obračunavati, oziroma prevzemati terjatve kmetijskih dolgov. Prevzem se vrši po navodilih tehnične organizacije poslov pri likvidaciji kmečkih dolgov najprej v podružnicah, kjer mora pasirati cenzorski odbor, nakar se pošlje z mišljenjem tega cenzorskega odbora izvršilnemu odboru v Beograd zaradi končne odobritve. Cenzorski odbori so sedaj organizirani pri vseh podružnicah. Za predsednika cenzorskega odbora podružnice v Ljubljani je bil imenovan prof. Bogumil Remeč.

Privilegirana agrarna banka objavlja obenem podatke o plačevanju začasne anuitete od strani kmetijskih dolžnikov. Na račun prve in druge anuitete so kmetijski dolžniki do 1. maja t. l. plačali 173.8 milijona din. Od tega odpade na plačila v prvih štirih mesecih tekočega leta 30.3 milijona dinarjev, in sicer pri centrali v

Beogradu 157 milijona din, pri podružnici v Ljubljani 76 milijona din, pri podružnici v Zagrebu 46 milijona din in pri podružnici v Sarajevu 23 milijona din.

Do konca aprila je Privilegirana agrarna banka izročila denarnim zavodom, ki so ji izročili kmetijske terjatve za nominalnih 219.9 milijona din 3% državnih obveznic za likvidacijo kmetijskih dolgov, in sicer denarnim zavodom na področju centrale za 94.8 milijona din, denarnim zavodom na področju zagrebske podružnice za 57.5 milijona din, na področju ljubljanske podružnice za 49.4 milijona din in na področju sarajevske podružnice za 18.1 milijona din.

V gotovini pa je Privilegirana agrarna banka izplačala denarnim zavodom na račun prve anuitete (obroka), ki jo imajo dobiti za izročene kmetijske terjatve, 111.0 milijona dinarjev, med-

tem ko je bila denarnim zavodom začasno priznana vsota 128,8 milijona din. Izplačilo znaša torej 86,8% priznane vsote. Denarnim zavodom na področju centrale je bilo izplačano 52,6 milijona din (86% odobrene vsote), denarnim zavodom na področju zagrebške podružnice 24,5 milijona din (90%), denarnim zavodom na področju ljubljanske podružnice 24,3 milijona din (99,4%) in denarnim zavodom na področju sarajevske podružnice 9,5 milijona din (59,8%).

Kaj pravijo

Mariborska »Delavska politika« piše v uvodnem članku 2. junija t. l. med drugim tudi tole: »Človeška družba je živa, duhovna sila, ki hoče in mora živeti ter sama doživljati razvoj. Človeštvo mora o razvoju razpravljati, poznati ga mora ter dajati vedno in povsod svoje nasvete in ga študirati. Z odtegotanjem tega opazovanja in dela se pa človeka trga iz življenja ter ustvarja iz njega mrtvo telo, ki duhovno

ohromi in postaja prazna niča. Človeška kultura pa sloni te na duhovih, ki ustvarjajo nazore in druge tudi realne vrednosti.

Omejevanje širjenja vesti se uvaja iz strahu pred resnico. Gre za to, da se podpira domači in tuji imperializem: za uveljavljanje nenravnih nazorov, fingiranje moči, ki je ni in v senci katere se lahko godi vse, če je v razvoju in po pameti utemeljeno ali ne.

Višek nekulturnosti je, če se ne sme več govoriti o teh in onih načelih človeške družbe; prav tako je pa tudi neumestno, če se ne sme govoriti in pisati o napakah tega ali onega režima, ampak samo hvaliti, ker je sam rekel, da ga ne smemo grajati.

V tem zlu ima imperializem, ki sega bolj in bolj okoli sebe, čeprav je njegova prava sila jako majhna, največjo oporo. Reklama, zločinska reklama pa napravlja imperializem močan bolj kakor je.

Svoboda tiska in svoboda besede je v današnji dobi prva zahteva kulturnega človeštva.

Slovanstvo in voditeljstvo

Odkar je v nekaterih državah zmagalo tako zvano voditeljsko načelo, se skušajo nekateri tudi pri nas oprijeti te misli. Iz govorov raznih osebnosti vedno pogosteje odmeva beseda »vodja«, pa tudi tisk, zlasti dnevni, je prav rad ponavlja. Misel o vodji postaja tako nekaka modna zadeva male politike.

Nastane vprašanje: Kako je z voditeljstvom pri nas? Ali nam je primerno in potrebno, ali je za našo duševnost sprejemljivo?

Na ta vprašanja moramo koj odgovoriti z odločnim: ne. Vsa slovanska duševnost in vsa slovanska tradicija izžarevata v demokraciji, to se pravi v zamisli, da je človek človeku do neke mere enak, da imajo ljudje zato tudi enake dolžnosti in pravice. Raznoščnost nastaja samo naravnim potom zaradi različnih sposobnosti, nikakor pa ne zavestno in kot hotenje posameznika, ki bi si hotel podrediti okolico in postati njen voditelj.

To je dejstvo, s katerim mora računati vsak pameten politik. Treba je pomisliti, da smo Slovani tisti, ki poznamo zadrugo kot družinsko in družabno obliko, a prav v zadruzi je vsakdo voditeljsko načelo izključeno. Zadruga pozna člane z enakimi pravicami in starešinstvo, ki pa si ga izbere članstvo samo. Tu torej volja po oblasti stremečega poedinca nikakor ne prihaja v poštev. Pa ga lahko dvignejo na odgovorno (nikakor pa ne na voditeljsko mesto) njegove posebne sposobnosti, vendar ostane tudi kot tak članstvu odgovoren, mu ne more vsiliti svoje volje in se mora umakniti, kadar to volja večine članstva smatra za potrebno.

Nevzdržno v pogubo?

Naše učiteljstvo kliče. Po svojem poklicu je tako tesno in neposredno povezano z narodom, da pozna njegove potrebe in bolečine kakor malo kdo. Zato pa nam morajo biti ključ slovenskega učiteljstva opozorilo, ki ga ne bi smel nihče prezreti. Značilno je, kar piše »Učiteljski tovariš« v letošnji 10. številki z dne 12. t. m. Pod naslovom »O dolžnostih in vestih« razpravlja takole:

Tožimo o slabih časih. Ne samo z gnotne strani, ampak tudi o propadanju morale v sedanji dobi. Ne mislim tu samo onih splošnih načel, ki so določena z zakoni in zapovedmi in po katerih lahko grešnika ustrahuješ pred sodnikom, temveč one nepisane zakone vesti, ki urejujejo razmerje človeka do človeka in do družbe ter obratno.

Pri presojanju teh odnosov bi človek sodil, da je sedanji rođ izšel iz Nietzschejeve šole in si prevzel za življenjsko geslo njegove besede: »Pogazi vse, kar ti pride nasproti.«

To demokratično načelo lahko zasledujemo v vsej slovanski zgodovini. Na vsakem koraku ga srečujemo v slovanskih literaturah, še bolj vidno pa bi nam postalo, ako bi nam kdo napisal zgodovino slovanske sociologije.

Hkrati vidimo, da je povsod za Slovane postalo usodno, kjer je demokracija podlegla voditeljskemu načelu. Svarilen primer nam nudi zlasti poljska zgodovina. Tam je imel vsak šlahič (plemič) pravico veta (prepovedi, odklonitve), če se ni strinjal s kakim sklepom večine v zboru. To je bilo nekako voditeljstvo; kajti noben sklep ni bil veljaven in se ni mogel izvršiti, kakor hitro je tak mali voditelj zavzel odklonilno stališče. Kdor količkaj pozna zgodovino Poljske, ve, da je prav ta usodna plemiška voditeljska zabloda tako oslabilila državo in jo notranje razmajala ter oslabilila, da je končno za dolgo dobo izginila samostojnost Poljske.

Nasprotno vidimo pri Čehih, da jim je vprav demokracija ustvarila svobodo, ki se je prav v sedanjih dneh resne preskušnje izborna izkazala ter potrdila naše mnenje, da je za Slovane mogoč uspešen razvoj samo v demokraciji.

Po vsem tem se nam zdi pri nas igrankanje z voditeljstvom neprimerno in spešna igra, ki čisto po nepotrebnem v resnih in pametnih ljudeh vzbuja slabo kri. Nam niso čisto nič potrebni diktatorji in diktatorčki, ampak le mnogo, mnogo poštenih, sposobnih in dela voljnih ljudi. Samo taki ljudje, ki jih bo narod spoznal za vredne, lahko pridejo na odgovorna mesta. Kdor pa bi hotel brez odgovornosti obuzdati naš narod, bi povzročil neskončno gorja temu narodu samemu, sebi pa bi temeljito polomil zobe.

Neizprosni boj, ki so ga zanesli v gospodarstvo krivi nauki liberalizma v polpretekli dobi, je s svojo miselnostjo zašel tudi v duševnost naše dobe. Povsodi vidimo samo tekmo, surovo in nečloveško. Nastalo je pravo prerivanje močnih komolcev, brez ozira na pravo, vest in poštenje.

Dan za dnem opažamo tako nezdrave pojave v naši družbi, v gospodarstvu, v politiki in tudi v raznih stanovskih gibanjih.

Ni dolgo temu, ko je neki javni delavec pričel govoriti v ljudskem listu članek, kjer se zavzema za to, da bi en stan nadvladal gospodarsko nad drugimi. Tako nezdravo načelo se je v zgodovini že nešteto krat kruto maščevalo in privedlo do katastrof. Navedeni članek ima sicer čisto drugo ozadje in pripravlja le ugodna tla za dosego mehkih sedežev. Vidi se pa, da danes ljudje za svoja sebična nagnjenja žrtvujejo brez oklevanja svoje notranje prepričanje in radikal-

ne nazore; ki so jih zagovarjali še pred nedavnim časom...

Pravica močnejšega se uporablja današnje čase že tako v preobilni meri. Naj spomnim samo na to, da ljudje, ki so prišli kakor koli in kjer koli do neke moči, sodijo druge največ po barvi, ne pa toliko po njih zmožnostih, poštenosti in značaju.

Prišli smo že tako daleč, da si razni mladi negovanci laste tudi v službah pravice, ki jih jim nikjer ne dovoljuje zakon. Če le opomniš takega človeka na zakon, ki velja za vse državljane v enaki meri, se ti odreže: »Imam zaščitnike, ki me bodo branili. Meni se ne more nič zgoditi.«

Takih podjedov reda, avtoritete in vesti bi se morala otrešiti današnja družba in ne smeli bi jesti kruha, ki se jim reže iz javnih sredstev. Kar enemu ni dovoljeno, ne sme biti drugemu.

Vse to reže nevarne rane tudi našemu šolstvu. Kaj je danes upravitelj, kaj nadzornik? Listič na drevesu. Odkrita beseda ali celo upravičena graja nepravilnega ravnanja v službi že rodi odpor in zahrbtno rovarjenje ljudi, ki čutijo kjer koli zaščito, ali zavzemajo v javnem življenju kak »položajec«. Maščevanje in posledice tega so hitro tu. Ljudstvo pa ugiba, izprašuje se in čudi, ker večinoma ne pridejo na dan pravi vzroki.

Dogaja se celo, da podrejeni preko svojih starešin intervenirajo v zadevah, ki spadajo edino v službeno kompetenco, pa se jim nič ne zgodi, akoravno imamo tako stroge službene predpise glede službene poti. Taki nezdravi in nenormalni pojavi rode odpor, vzbujajo zavist, sovražstvo in zagrenjenost ter vplivajo porazno na moralo posameznika, nevidno pa se zajeda tako nezdrava miselnost v duševnost sodobne generacije. Grehi prihajajo v navado in občutljivost za nračnost in pravo nevede izginja. Človeku se kar zdi, da splošno izgubljamost vest in nimamo nikogar, da bi jo nam dnevno izpraševal. Včasih smo imeli vsaj Čankarja, ki je sprotil bičal razne vrste rodoľubov, kameleonov in von šivicev — danes smo brez tako močnih izpovednikov.

S propadanjem odgovornosti in vesti gremo nevdržno v gotovo pogubo, ki pomeni propast posameznikov in celotne družbe.

Z izvajanji učiteljskega glasila se strinjamo brez pridržka. Bolne razmere smo tudi sami že pogosto bičali, zato pa mirnega srca prepuščamo zgodovini, da bo ugotovila, kdo je dušil besedo in moril vest ter tako potiskal voz našega življenja v brezno pogube. In naj zgodovina odloči kogar koli, ne bo nobena kazen za tak zločin prehuda.

Uvoz našega vina v Nemčijo

Zastopniki banaškega vinogradništva so v zvezi s trgovinskimi pogajanjmi z Nemčijo zaprosili kmetijskega ministra, da bi se upošteval uvoz našega vina v Nemčijo v večjem obsegu kakor doslej. Vinogradniki bi radi izposlovali izvojni kontingent 200.000 hl, od tega polovico za konzum, polovico pa za industrijska vina, ki bi se z žganjem okrepila do 21 stopinj alkohola. Naš kontingent uvoza kvalitetnih vin iz Nemčije naj bi se vezal na izvoz žita v Nemčijo, kakor ima Nemčija urejeno to z Romunijo.

Kakor je razvidno iz poročila o poteku pogajanj, glede tega vprašanja še ni prišlo do odločitve, ker o višini uvoznih kontingentov še ni dosežen sporazum.

Angleško oboroževanje

Konec letošnjega leta prično za angleško vojno mornarico graditi dve velikanski bojni ladji po 40.000 ton. Ladje bodo opremljene s topovi po 405 mm premera. Stroški za gradnjo teh ladij bodo seveda ogromni, obe ladji pa bo angleška mornarica lahko uporabljala že l. 1940.

Doma in drugod

Bogoljub Jevtić,

ki je bival več tednov na Čehoslovaškem, se je te dni vrnil v Beograd.

Jovo Banjanin

Je imel v Splitu govor na sestanku JNS. Stranka bo priredila še več sestankov, na katerih bo govoril g. Jovo Banjanin.

V Litiji

se je vršil na binkoštni ponedeljek občni zbor sreske organizacije JNS. Zastopane so bile vse občine. Občnega zbora sta se udeležila tudi banovinski tajnik g. dr. Zajc in nar. poslanec g. Milan Mravlje.

Katoliški tednik

glasilo sarajevskega naškofa, je ostro obsodil poskus ustanovljati med Hrvati politično stranko, ki bi slonela na duhovščini in cerkvi. Škofovski list trdi, da bi bila taka klerikalna stranka v največjo škodo cerkvi sami in veri.

Dobrovoljci gredo naprej

Slovenski dobrovoljci, ki so se borili med svetovno vojno v srbski in drugih zavezniških armadah zoper Avstroogrsko, so priredili pretekli teden v Ljubljani lepo spominsko svečanost za 20letnico osvobodjenja in zedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev v neodvisni narodni državi.

To je prva prireditve te vrste v Sloveniji. Dobrovoljci so šli naprej, kakor 1914. leta, ko je bilo treba s puško v roki dokazati svojo narodno zavednost in ko je bilo treba doprinesati največje žrtve za narodno svobodo. Ti dobrovoljci so opozorili vse one, ki imajo narodnost večjo na jeziku, kakor pa v dejanjih, na one velike čase, ko se je na kosteh in krvi nacionalnih mučnikov ustvarjala jugoslovanska država.

Naša cesta

Žalostno stanje naših cest povzroča nam samim dosti skrbi, nevolje, stroškov in sitnosti, tujce pa, ki bi zaradi prirodnih krasot naše zemlje radi prihajali k nam, pogled na naše slabe ceste seveda plaši. Zato ni čudno, če se že dolgo trudijo gospodarski in drugi krogi za odpravo te usodne napake. Saj je cesta tista žila, ki kaže življenjski ritem pokrajine. Lepše ko so kje ceste, hitreje se tam razvija promet, več je gospodarske delavnosti in več vsestranskega razmaha sploh.

Na letošnjem ljubljanskem velesojmu je urejena res vzorna razstava »Cesta«, ki kaže ceste v vsem njihovem razvoju, od neznatne steze pradavnega človeka do najpopolnejše moderne avtomobilske ceste. Številni črteži, pokrajinski reliefi, načrti in fotografije kažejo ceste drugod in pri nas. Ko človek gleda krasne ceste v Italiji, Franciji, Švici, Nemčiji in drugod, pač z brikostjo v srcu pomisli na naše kotanjaste poti, ki marsikje ne zaslužijo več imena ceste. Vendar nas to ne sme oplahiti. S složnimi napori vseh sil bomo tudi mi zgradili ceste, ki nam bodo lahko v ponos in gospodarski blagoslov.

V soboto je bila v dvorani Zbornice za TOI skupščina Osrednjega društva za ceste, ki jo je vodil predsednik g. Milosavljević. Upajmo, da bo delo za povzdigo in izpopolnitev naših cest kmalu prišlo preko suhih razprav do resničnih dejanj. Vzglede, kako je treba graditi ceste z vso odločnostjo in vztrajnostjo, imamo pri severnem in zapadnem sosedu dovolj. Tistim, ki radi posnemajo, bi priporočali, naj začno tu, pa bomo vsi pozdravljali njihovo prizadevanje!

Kmetijska anketa

Te dni se je vršila na banski upravi kmetijska anketa, ki naj bi ugotovila sedanji položaj našega kmetijstva in poiskala smernice za izhod iz nevdružnega stanja. Anketa v celoti in v posameznostih ni dosegla uspeha, ki smo ga pričakovali od nje. Sploh je bila anketa slabo in nezadostno pripravljena, dasi s tem nočemo zamisliti oziroma iniciatorjem odrekati dobre volje. Bilo je vse preveč natrpano in stisnjeno. Udeleženci so dobili referate šele tik pred vsakodnevnimi posvetovanji in samo za tisti dan. Mnogo, da pretežni del dnevnega reda je izčrpalo čitanje teh referatov, ki bi lahko povsem izostalo, če bi dobili interesenti referate vsaj štirinajst dni pred posvetovanjem. Tako bi bila

Dodrodošel, junak!

Prejšnji torek je Ljubljana in vsa narodna Slovenija pozdravila novega komandanta dravske divizije, g. generala Djordja S. Lukiča.

Novi komandant je Šumadinec iz Kragujevca. Udeležil se je kot mlad častnik balkanske vojne in se je zlasti odlikoval v znamenitih bitkah pri Kumanovem (1912), pri Bitolju (1913) in na Bregalnici. Prestal je vse boje svetovne vojne in se nazadnje boril na solunski fronti do končne zmage in popolnega razbitja sovražne armade.

Novi divizionar, ki je kot vojak vzoren junak, kot človek pa vedno cel mož na svojem mestu, je bil nebrojkrat odlikovan; med drugim krasí njegove prsi tudi najvišje odlikovanje — Karadjordjeva zvezda.

Ko gav svoji sredi iskreno in toplo pozdravljamo, mu želimo, da bi mu bilo prijetno bivanje med nami. Prepričani smo, da bo kmalu vzljubil zvesto dušo slovenskega človeka in lepoto naše zemlje, ki mu je izročena v varstvo.

anketa res zaslužila svoje ime, zdaj pa je žal bila bolj podobna poučnemu tečaju kakor posvetovanju, ki bi naj bil njen glavni namen. Referati so bili razmnoženi v jako pičlem številu, mnogi predavatelji slabi govorniki in predavalnice slabo akustične. Tako na primer eden glavnih pionirjev našega sadjarstva g. Humek se ni mogel udeležiti debate, ker ni bilo več nobenega izvoda referata zanj, referentovim izvajanjem pa zaradi naglušnosti ni mogel dosledno slediti. Še zanimivejša je okolnost, da so posamezni referenti — da se omejimo na najvažnejši pododsek, poljedelski — sestavili svoje referate o sedanjem stanju po dvomljivih uradnih podatkih in začrtali na tej podlagi že v naprej smernice za bodočnost. Ker je čitanje referatov trajalo ure, se je pododsekov predsednik naravnost otepal številnih strokovnjakov,

ki so hoteli prinesiti svoj, iz dolgoletnih izkušenj izvirajoči obulus za izboljšanje našega kmetijstva. Vsa anketa je sličila na las zasedanjem banskega sveta, kjer se postavijo banski svetniki že pred gotova dejstva.

Tudi vsebinsko referati niso zadovoljili niti po ugotovitvi položaja niti glede predlaganih ukrepov za povzdigo našega kmetijstva. Zato bo anketa po našem mnenju, žal, ostala brez vpliva, globljega odmeva in brez tistih uspehov, ki jih je naše kmetijstvo želelo in pričakovalo od nje.

Torej res tuja pšenica

Kakor čujemo, bo Prizad v kratkem uvozil dovoljeno količino 1000 vagonov pšenice, ki jo bo prodal našim mlinom. Včeraj je izdal komunike, v katerem pravi, da je uprava Prizada glede na izkušnje pri izvozu pšenice v prejšnjih letih sklenila, da družba v novi kampanji ne bo prevzemala druge pšenice, kakor samo pšenico letošnje žetve. To je uprava sklenila zaradi dobrega slovesa izvozu namenjene jugoslovanske pšenice in ker je pričakovati, da pri izvozu v novi kampanji glede na stanje svetovnega trga ne bomo imeli večjih težkoč. — Udruženje mlinske industrije v Novem Sadu je izdalo svojim članom okrožnico, v kateri sporoča, da je gospodarsko-finančni odbor ministrov odobril uvoz 1000 vagonov pšenice in da bo Prizad to pšenico uvozil najbrž iz Avstralije in Bolgarije ter iz nekaterih drugih držav, prodajal pa jo bo mlinom baje po 160—170 din za metrski stol. — Zanimivo bi bilo vsekakor vedeti, kdo je kriv, da moramo kot izrazito poljedelska država končno sami uvažati žito. Da to ne pomeni posebne gospodarske modrosti, čeprav je v sedanjih razmerah nujnost, je pač vsakomur jasno. Toda, ali res ni bilo nobenega sredstva, s katerim bi bile take razmere onemogočene? Radevedni smo, če bo letošnja šola prizadetim vsaj za bodoče kaj koristila.

Sadjarji pozor!

Kakor poročajo časopisi, je izšel pretekli mesec v Beogradu nov pravilnik o izvozu sadja, ki temelji na členu 90. finančnega zakona za leto 1937/38. Minister trgovine in industrije je na osnovi tega izdelal načrt uredbe o kontroli sadja, namenjenega za izvoz. Dosedanji predpisi niso zadoščali in je med njimi in novo uredbo, ki jo je trgovinsko ministrstvo izdelalo v soglasju s trgovinskimi zbornicami in interesiranimi gospodarskimi organizacijami, naslednja bistvena razlika: Pregled sadja na domačem trgu se popolnoma ukinja, uvaža pa se strog in obvezen pregled na železniških postajah pri tovorjenju sadja na vagone. Poostreni so nadalje predpisi glede kakovosti sadja, ki se izvaža in so predpisane tudi označbe kakovosti in podjetij, ki se morajo nalepiti na zavitkih sadja, česar prejšnji pravilniki niso določali. Po tej uredbi spadajo pod kontrolo tudi maline in orehi. Na podlagi te uredbe bo strokovni odbor za sadje predpisal tipe embalaže za vse vrste sadja, namenjenega za izvoz. Kar se kontrole same tiče, predlova naredba načelo osebne odgovornosti kontrole. Namesto dosedanje skupne odgovornosti tržnih komisij. Kontrolorje za pregled sadja, namenjenega za izvoz, postavlja trgovinski minister na predlog strokovnega odbora. Ti kontrolorji so strokovnemu odboru tudi odgovorni za svoje delo. Uredba podeljuje strokovnemu odboru tudi pravico, da določi dan izvozne sezone za sveže slive in sadje, česar prej ni bilo mogoče izvesti. Uredba predvideva tudi novo vrsto sankcij. V primeru kršitve dosedanjih pravilnikov so bili odgovorni izvozniki sadja napram oblastvu prve stopnje. Ker pa se vse izrečene kazni proti izvoznikom na podlagi pravilnika zakona o kontroli kmetijskih pridelkov zaradi dolgega postopanja niso izvršile, predvideva sedaj načrt uredbe, da bodo moralni izvozniki položiti določeni znesek kot kavicijo za izvršitev vseh predpisov po tej uredbi.

Kaj se godi po svetu

V ospredju vse pozornosti je še vedno srednjeevropsko vprašanje v zvezi s

Češkoslovaško

In zahtevami njenih državljanov nemške narodnosti. Henlein je v Karlovih Varih postavil 14 točk svojih zahtev, pod katerimi bi bili sudetski Nemci pripravljene skleniti sporazum z vlado. Te zahteve so seveda močno pretirane in si je težko misliti, da bi bila na podlagi njih mogoča resna in uspešna pogajanja. Saj nekatere izmed njih posegajo tako globoko v sam ustroj države in v pravice republike, da jih pač nobena vlada ne bo mogla sprejeti. Henlein zahteva:

1. Pravni položaj Nemcev ni v skladu z obljubami, ki so jim bile dane ob ustanavljanju države.

2. Nemška narodnostna skupina ni sodelovala pri ustanovitvi države in zaradi tega ostanejo njene zahteve neomajne.

3. Mirovna konferenca je priznala sudet-skim Nemcem pravico do samoopredelitve.

4. Pravna enakost mora biti zajamčena s priznanjem sudetsko-nemške skupine kot pravne osebe in s priznanjem etnološkega področja.

5. Proglasiti se mora daljnosežna upravna samouprava, istočasno pa tudi državljanske pravice.

6. Država se mora preosnovati na temelju narodnostnega katastra. Vsaka narodnostna skupina mora dobiti obliko skupne zajednice.

7. Sodelovanje teh skupin z enakimi pravicami v državni upravi, kar mora biti zajamčeno z zakonom.

8. Nemški jezik mora postati državni jezik.

9. V notranjosti raznih narodnostnih skupin morajo biti manjše zavarovane z manjšinskimi pravicami.

10. Popolna enakopravnost v trgovinski politiki.

Bivši prometni minister in sedaj predsednik Društva za puteve v Beogradu, Svetislav Milosavljević, se je te dni udeležil ljubljanskega kongresa društev za ceste.

11. Preosnova občinske razdelitve.

12. Vsaka skupina mora biti za sebe odgovorna glede ohranitve miru in reda v svoji zajednici.

13. Vsaka narodnostna zajednica naj bo upravljana od uradnikov, ki pripadajo isti narodni manjšini.

14. Državna zunanja politika mora biti taka, da nobeni narodnostni skupini ne bo grozila nevarnost, da pride v spor s celoto svojega naroda.

Nekateri namigujejo, da je vse to samo pritisk, pod katerim naj bi se Češkoslovaška odpovedala zvezi s Francijo in Rusijo, vendar je malo verjetno, da bi ta pritisk rodil uspeh.

Separatizem Hlinkove stranke, ki je hote ali nehote prav za prav nemški zaveznik, je hudo omajan. Kongresa te slovaške stranke se je udeležilo komaj 18.000 ljudi, medtem ko se je manifestacijskega shoda min. predsednika dr. M. Hodže udeležilo 100.000 oseb, ki so se z velikim navdušenjem izrekle za enotnost republike in proti avtonomističnim rovarstvom. Zato je min.

Japonski militarizem se ne ustavi niti pred vrati japonskih cerkva. Na sliki vidimo kip boga Budhe, ki so ga japonski vojaki opremili z vsemi znaki modernega vojaka. Dvomimo pa, če bo Japoncem to kaj pomagalo.

predsednik dr. Hodža s polno pravico smel reči, da odslej pater Hlinka pač še lahko govori v imenu svoje stranke, nikakor pa ne v imenu slovaškega naroda, ki je po svoji ogromni večini v narodnem, avtonomistom nasprotnem taboru.

Tako se ozračje v tem usodno važnem predelu vedno bolj jasni in je upati, da je za nekaj časa odstranjeno gorje, ki je pretilo Evropi in svetu.

Francosko-italijanska pogajanja

se z diplomatskimi razgovori nadaljujejo, čeprav ne oficijelno med uradnimi pooblaščenici. Listi v Franciji ugotavljajo, da tudi za popolno obnovo pogajanj ni nobene bistvene ovire več. Tudi v Rimu pričakujejo, da bo francoska vlada svojemu rimskemu pooblaščenju poslala v kratkem nova navodila za pogajanja.

V Španiji

ni bistvenih sprememb. Deloma krožijo vesti, da Anglija skuša doseči med obema španskima taboroma premirje, nakar naj bi se pod vodstvom zainteresiranih velesil pričela mirovna pogajanja. Ako bi se jih Rusija ne udeleževala, bi tudi Nemčija ne smela priti nanje, ampak samo Anglija, Francija in Italija.

Na Kitajskem

so Čangkajškove čete zopet prešle v ofenzivo. Dojharova japonska divizija se nahaja v nevarnem položaju in se kitajski obroč okrog nje vedno bolj zožuje.

Kakor poročajo iz Hankova, se je divizija, ki je spočetka štela 30.000 mož, v zadnjih borbah skrčila že na 23.000. Poleg tega so jo Kitajci razpršili, tako da med posameznimi njenimi oddelki ni več nobene zveze. Ze v prvih borbah, ko se je divizija pojavila pred Langfengom, je bilo ubitih okrog 400 Japoncev. Nato je severno od lunghajske proge v hudih borbah padlo še

nadaljnjih 3000 mož. Kitajska vojska je sedaj obkolila nekatere izmed razpršenih ostankov divizije. Južno od Langfenga je obkoljenih okrog 7000 Japoncev, severovzhodno od mesta okrog 6000, nekaj tisoč jih je obkoljenih na področju med Langfengom in Kajfengom, 2000 pa na levem obrežju Rumené reke. Japonci morajo ostanke divizije preskrbovati z živežem in strelivom s pomočjo letal. Tri japonske divizije, ki so jim bile poslone na pomoč in so obličale po 100 in več kilometrov daleč od njih, se še vedno niso premaknile. Ponekod so se morali ti japonski oddelki celo umakniti zaradi silnega kitajskega pritiska.

Rusija in Kitajska

Po japonskih vesteh Rusija močno podpira Kitajsko. Bajes sta v zunanji Mongoliji pripravljene dve ruski diviziji kot pomoč osmi kitajski armadi, ki se razdeljena v majhne skupine bori proti Japoncem v ozadju.

Ti dve diviziji sta sestavljeni iz prostovoljcev kakor mednarodne brigade v Španiji. Bajes je doslej na Kitajskem že kakih 30.000 ruskih prostovoljcev, ki v raznih delih države delujejo kot vojaški inštruktorji, deloma pa se bore na raznih bojiščih.

59.000 litrov vina

»Slovenec«, ki se upravičeno smatra za najbolj informativen list v Evropi, je poročal iz Budimpešte med slavnostmi evharističnega kongresa, kar je za nas kot sosede Madžarov značilno, tudi tole novotarijo:

»Omembe vredna zanimivost je bila v nedeljo še blagoslovitev 59.000 litrov najboljšega madžarskega vina, ki so ga dale madžarske državnne in zasebne kletarne na razpolago duhovnikom vsega sveta za maše ob kongresu. Vseh 59.000 litrov vina je v enem sodu, ki so ga posebej naredili za državno klet v Budaforskih gorica. To je »vino sv. Štefana« v

Ameriški državni podtajnik za zunanje zadeve C. Hull je te dni z resnimi izjavami nastopil proti vojni furiji.

spomin na 100letnico madžarskega kralja svetnika. Ob tem jubileju se poživlja seveda spomin na nekdanje čase v sto oblikah. Tudi na tem sodu je viden: v njegovo hrastovino je v ogromnih merah vrezan obraz Szent Istvána s krono, za ozadje pa mu je nazoren zemljevid Velike Madžarske in v njej trianonska karta okrnjenega svetoš Stefanskega kraljestva... V Budimpešti in po vsej državi vise kraljeve zastave s črnim florom in marsikje na pol droga: narod, ki je sposoben za svoje pravične in krivične izgube žalovati dvajset let... Premislimo: vino, ki se pri maši spremeni v Kristušovo kri, je iz soda, na katerem je zemljevid Velike Madžarske. S hiš pa pozdravljajo udeležence (tudi iz naših krajev) žalne zastave za krivične izgube, ki jih je utrpela Velika Madžarska...«

Kmetska mladina

Resolucija

glavnega odbora Zveze kmetijskih fantov in deklet, sprejeta na II. redni seji v Celju dne 15. maja 1938.

V prepričanju, da izpoveduje mnenje celotnega članstva, se čuti Glavni odbor Zveze kmetijskih fantov in deklet z ozirom na položaj, ki je nastal po nedavnih mednarodnih dogodkih, dolžnega ugotoviti:

1. da je bil vselej in povsod najvišji namen in smoter vsega kulturno-prosvetnega dela Zveze kmetijskih fantov in deklet, vzgojiti novo generacijo slovenske kmetijske mladine v svobodoljubju ter stanovski, narodni in državljski zavesti;

2. da je potrebno krepiti slovensko narodno zavest in pojačati čut pripadnosti k narodnostnemu sklopu Jugoslavije, da vzraste novo pokolenje slovenskega kmeta neodvisno od vsakega tujega vpliva, optimistično in zavedajoče se odgovornosti za narodno bodočnost in državno samostojnost;

3. da je potrebna združitev vseh narodnih sil, ki naj se izraža v čim tesnejšem sodelovanju vseh slovenskih organizacij v narodno obrambne svrhe, ki naj — pridržaje si tudi vnaprej posebnost svojih pogledov — v skupnem delu in manifestacijah prikažejo enotnost narodne volje povsod in v vseh vprašanih, ki se tičejo narodne in državne eksistence in svobode;

4. da je za doseg socialnih ciljev slovenskega kmetstva in za zasiguranje svobode kmetijskega doma in njegovega napredka, ki je temelj narodne neodvisnosti, pripravljena sodelovati z vsemi odgovarjajočimi stanovskimi ustanovami slovenskega kmeta in tako pojačati zahteve kmetijskega ljudstva, ki terjajo z ozirom na tujo podtalno propagando nujne rešitve.

V trdnem prepričanju, da more le složno delo vseh plasti naroda zasigurati njegov obstoj in napredek, dajemo to resolucijo v javnost.

Glavni odbor Zveze kmetijskih fantov in deklet v Ljubljani.

Kulturno gibanje v Slovenskih goricah

Naše Društvo kmetijskih fantov in deklet pri Sv. Lovrencu v Slovenskih goricah tudi prav pridno deluje. Čeprav se bolj poredkoma oglašamo v našem tisku, vendar naši cilji ne bodo izumrli, kakor žele naši nasprotniki. Zato pripravljamo na binkoštni ponedeljek dne 6. junija prav zanimivo in svojevrstno tekmo v kmetiskem delu, in sicer tekmo škropilcev (škropceev) na priljubljeni nam vinski trti.

S p o r e d: Ob 2. uri zbirališče škropilcev in ostalih gostov pred krčmo gospe Urše Korenove. — Ob pol 3. uri odhod povorke z godbo na čelu v bližnji vinograd. — Ob 3. uri govori delegatov, za tem pa pričetek tekme škropilcev. — Ob 4. uri izid tekme in razdelitev nagrad. — Po tekmi se vrši na vrtu, kjer bo novootvorenjena krčma, obenem kmetijska veselica z vsakovrstno zabavo in plesom.

V primeru slabega vremena se celotna prireditve preloži na prihodnjo nedeljo 12. junija. Tekmo bomo priredili v kraju, ki je daleč naokrog poznan: Grabšinski vrh (breg) — in kjer se nahaja v neposredni bližini hriboček, dobro znane Gomile, kot najvišja razgledna točka spodnjih Slovenskih goric. Zato vabimo vsa bližnja tovariška društva in prijateljske organizacije ter prijatelje kmetijsko-mladinskega pokreta, da ta dan napravijo izlete bodisi z avtomobili ali kolesi ter tako skupno z nami proslavijo praznik kmetijskega dela.

Vsak dinar, porabljen za pravilno nego zob, Vam ustvarja kapital za vse življenje: zdrave, trdne in bele zobe!

SARGOV KALODONT
PROTI ZOBNEMU KAMNU

Vojnik

Vojniško Okrožje kmetijskih fantov in deklet se pripravlja na veliko kmetijsko manifestacijo s tekmo koscev, ki se bo vršila v nedeljo 19. junija v Vojniku. Pri prireditvi sodelujejo vsa društva kmetijskih fantov in deklet iz vsega okrožja, ki bodo v ogromni povorki manifestirala za našo kmetijsko idejo in za narodno ter državno neodvisnost. Po povorki bo velika tekma koscev. O prireditvi bomo obširneje poročali drugič, za danes pa vabimo vse naše organizacije in naše kmetijske gospodarje, da se na to našo prireditve z vso pridnostjo pripravljajo. V nedeljo 19. junija vsi v Vojniku!

Ptuj

V nedeljo so se v spodnji dvorani Narodnega doma zbrali zastopniki in predstavniki Društva kmetijskih fantov in deklet iz našega okraja, kjer so pretehtali storjeno delo v pretekli dobi in napravili načrt in program za bodočo poslovno dobo. Razen enega so bila vsa društva prav dobro zastopana.

Iz poročil je bilo razvidno, da je Pododbor priredil prosvetno-organizatorični tečaj, meddruštveno tekmo koscev v Vodrancih, kolesarsko dirko ter izlet, društva pa poleg tekem še številna predavanja, igre, izlete, sestanke in druge prireditve. Opaža se tudi, da člani kmetijsko-mladinskega gibanja marljivo sodelujejo v zadrugah, kmet. strokovnih, viteških humanitarnih in narodno-obravnih organizacijah, kar je razveseljivo dejstvo in kaže, da smo na zdravni razvojni poti. Pri volitvah v Ptujski Pododbor Zveze kmetijskih fantov in deklet so bili soglasno izvoljeni tov.: Joško Tomažič, Vitan, predsednik; Franc Holc, Zagorci, I. podpredsednik; Joško Zelenik, Sv. Urban, II. podpredsednik; Mirko Plepelec, Središče, tajnik; Jurij Cestnik, Hajdina, namestnik; Ivo Šavora, Središče, blagajnik; Alojz Neubauer, Ptuj, namestnik; od. or. niki in njih namestniki: Micika Zorjan, Horvat Anton, Kocjan Milka, Fridl Alojz, Francička Štampar, Ogrizek Martin, Veingartner Janez, Ekart Alojz, Holz Alojzija, Verhovčak Avgust, Gojkovič Trezika in Otorepec Anton.

Vidimo, da so pri delu prave, neutrudljive in neustrašne roke, zato upravičeno pričakujemo, da se bo delo za kulturni in gospodarski dvig naše vasi tudi letos nadaljevalo ter pri tem želimo našim fantom in dekletom obilo uspeha. Delo daje pravico!

Šinkov turn

Naše Društvo kmetijskih fantov in deklet bo priredilo v nedeljo 12. junija tekmo koscev s sledečim sporedom: 1. Ob 2. uri popoldne zbirališče koscev, grabljic in ostalih skupin pred gostilno Ramovž v Kosezah. 2. Ob pol 3. uri odhod na tekmovališče. 3. Kmetijsko-mladinsko zborovanje. 4. Tekma. 5. Po tekmi kmetijska veselica z godbo in plesom na vrtu gostilne Ramovž v Kosezah, kjer bo razglasitev izida tekme in razdelitev nagrad.

Vabimo vso zavedno kmetijsko mladino kakor tudi naše starejše prijatelje, da pribite na naš kmetijski praznik!

Bizeljsko

Na praznik Vnebohoda dne 26. maja je priredilo tukajšnje Društvo kmetijskih fantov in deklet poučni izlet na Cesar grad na Hrvatski. Udeležba je bila zelo velika in so se izleta udeležili člani in članice v velikem številu. Ogledali smo si marsikatero zanimivost iz pretekle tlačanske dobe, ki je na nas močno vplivala in nas podžgala za delovanje v naši mladinski organizaciji. Poleg tega pa je bilo med nami pravo tovariško razpoloženje in smo se vračali v našo lepo Slovenijo izredno zadovoljni. V tem mesecu bo priredilo naše društvo tekmo koscev, na katero se že pridno pripravljamo. Ta prireditve naj pokaže zavednost slovenske kmetijske mladine v naših krajih in našo odločnost, da si hočemo sami urejevati naše življenje. Za takrat pa vabimo vse zavedne kmetijske moške in žene, fante in dekleta iz širne okolice Sotelske kotline!

Kmetijski praznik na Bregu pri Ptuj

V nedeljo 12. junija se bo vršil za vso ptujsko okolico kmetijski praznik, ki bo združen s tekmo koscev in kolesarsko dirko. Prireditve organizira Društvo kmetijskih fantov in deklet v Hajdini in bo pravi izraz hotenja in stremljenja našega kmetijskega ljudstva, posebno pa naših zavednih kmetijskih fantov in deklet.

Kmetijskega praznika se bo udeležil tudi zastopnik Zveze kmetijskih fantov in deklet iz Ljubljane in zastopniki ptujskega okraja.

Pohitimo na kmetijski praznik vsi in pokažimo tudi ob tej priliki, da smo nova generacija, ki se zaveda in ki hoče biti na slovenski zemlji in v jugoslovanski državi svoj gospod!

Mirna peč

V nedeljo 19. t. m. pa priredimo narodno-obravnih kulturni dan, združen s tekmo koscev in zborovanjem. Podrobnejši spored objavimo v prihodnji številki, za danes pa vabimo vsa tovariška društva kmetijskih fantov in deklet, kakor tudi ostale organizacije ter vse napredno občinstvo k obilni udeležbi.

Plačevanje kmetijskih dolgov

Na račun prve in druge anuitete (obroka) je bilo do 27. maja letos vplačanih v celoti skupaj 180,059.000 din, od tega v Ljubljani 8,215.000 din, 3% obveznic je bilo izdanih za 226,865.000 din ali 81,02% od skupnega zneska 280,000.000 din in kolikor so dobili denarni zavodi na razpolago. V Ljubljani je bilo izdanih obveznic za 50,142.000 din. Do 27. maja je prejelo na račun prve anuitete v Ljubljani 447 ustanov, ki imajo terjatve pri Priv. agrarni banki, 24,357.000 din.

Vprašanje pašniških in gozdnih zadrug

Ob priliki razlastitve veleposesniških gozdov se je ustanovilo okrog 200 pašniških zadrug z namenom, da vsaka v svojem kraju prevzame del veleposesniških gozdov. Ker je država dodelila gozdove javnopravnim korporacijam in jih med zasebnike — agrarne interese — tudi po dokončani likvidaciji agrarne reforme ne namerava razdeliti, nastane vprašanje nadaljnega obstoja pašniških in gozdnih zadrug. To vprašanje je postalo pereče zlasti v zadnjem času, ko pristojna sodišča z ozirom na novi zadrugi zakon pozivajo zadruge, da predložijo poročilo o svojem delovanju in o včlanjenju v revizijski zvezi.

Novi zadrugi zakon predpisuje mnoge formalnosti, ki so združene s precejšnjim delom in nemalimi stroški (knjigovodstvo, prijave oblastvom, obvezne revizije itd.). Zaradi tega bodo mogle tem zahtevam ustrezati samo tiste zadruge, ki bodo redno poslovale in vsaj nekaj

stotakov zaslužile tudi za kritje stroškov z navedenimi formalnostmi.

Če torej pašniške in gozdne zadruge nimajo pogojev za drugačno udejstvovanje in zaslužek, tedaj je najbolje, da takoj likvidirajo. V ta namen naj s posebno vlogo, podpisano od vseh članov načelstva, sporoče pristojnemu registriškemu (okrožnemu kot trgovskemu) sodišču, da niso nikoli pričele poslovati, niti nimajo nobene premoženja, zaradi česar naj jih sodišče izbrše iz zadrugnega registra.

V kolikor je agrarnim interesentom potrebno skupno nastopanje v zadevah izvajanja agrarne reforme, zlasti dodeljevanja lesa in stelje iz razlaščenih gozdov, naj se v ta namen poslužujejo Zveze agrarnih interesentov, oziroma njenih podružnic, ali pa naj se organizirajo v posebnih društvih po društvenem zakonu. Tako organizirani agrarni interese lahko zastopajo svoje interese, obenem pa si prihranijo gori navedene formalnosti in stroške.

Dopisi

Ozdravljenje našega zadrugištva

In vendar je posvetil žarek upanja v kmetke denarne zadruge, da so pričele polagoma zopet poslovati v prid posameznika in skupnosti. Delovanje posojilničarja je težko in vsestransko odgovorno. Usmiljeni Samaritan vrši tako rekoč isto delo. Pomagati treba vrednim in potrebnim. Ravno sedaj v zgodnji spomladi je kmetu potrebna pomoč, da si nadomesti živino, popravi svoj dom, nadomesti orodje, nakupi živila, kjer manjkajo, poplača davke, da mu ostane zarubljena živina v hlevu in drugo. Saj so naši kmetje postali skromni. Minula denarna in gospodarska kriza jih je mnogo naučila, da se zavedajo, da treba izposojeni denar kaj kmalu vrniti zadrugi, kjer so si ga izposodili. Nastopila je vsestranska previdnost, ki je vir božje modrosti. Ni pa gospodarsko in ne zadrugi delovanje nekaterih zadrug, ki ne marajo pomagati našemu kmetu v sili. Raje svoj odvišen denar nalagajo pri različnih večjih zavodih na lepe obresti, ker si s tem prihranijo delo, to je pisarijo in povrh odgovornost za dana posojila v bojzani, da se ne bodo več stekala nazaj v zadrugo, od katere so bila dana. To je napačno, to ni dobro. Vprašamo članice posestrime, ne glede na to, pri kateri Zvezi so včlanjene, kake misli imajo o tem, da naj samo nekatere zadruge posojajo denar in izplačujejo hranilne vloge, a druge pa se zavijajo v skrivnostni molk, kadar treba dati posojila ali izplačati vsaj del stare hranilne vloge onim, ki so potrebni? Izgovor, da je kmet že dovolj zadolžen in se mu ne sme dati ponovno prilika k zadolžitvi, ne drži. Tudi ne izgovor, da naj čaka na izplačilo svoje vloge, ki je njegova lastnina. Nastane vprašanje, če je tako postopanje nasproti našemu kmetu, ki tvori hrbtenico države, pravilno, ali ne? Reči moramo, da ne! Vzemimo primer, da bodo vse kmetke zadruge naložile svoj kmetki odvišen denar v kake večje zavode, kaj potem? Kmetje bodo prisiljeni obračati se na velike zavode za posojila na vknjižbo itd., kar je vezano s čezmernimi stroški za kmeta, kar pa nikakor ne služi povzdigi našega gospodarstva, še manj namenu našega zadrugištva. Zato kmetki denar v kmetke zadruge in ta denar se naj zopet porabi v prid kmeta. To je prava kmetka zadrugiška misel. Kmetje se ne morejo posluževati kredita pri dragih večjih zavodih; to je pokazala dragocena izkušnja iz prejšnjih let.

Kog

Že v zimskih mesecih je občina, kakor prejšnja leta, dobila za podporo revnim in delanecem 2000 kg koruze, katere pa še iz neznanih razlogov do danes ni razdelila med po-

trebne, zato vlada med prizadetimi upravičeno razburjenje. Vprašamo, zakaj se razdelitev odlašajo? Ali bodo v poznem poletju podpore bolj potrebni kakor pozimi, ko ni zaslužka? Ali čakajo zato, da bo koruza v vlažnih prostorih splesnila ali se drugače pokvarila ali... Pravijo, da se je med Ormožem in Središčem po prevozu koruze videlo drugi dan po cesti mnogo raztrošenega žita, ker je baje vreča pregledana.

Prosimo pojasnila, kdo je tu dolžan odgovora in koga zadene krivda, da se prebivalstvo po nepotrebnem ne razburja? g.....

Kadar boš ti vandrat šel...

Tako so zapeli jurjevski fantje premeščnemu kaplanu g. Lampretu Jožetu. Nekateri naši časopisi so poročali, da je bilo slovo od kaplana Lampreta razburljivo. Kaplanov govor ob slovesu je bil skoro prevod Gregorčičeve »V pepelnici noči«.

Lampret Jože si je kot kaplan pri Sv. Juriju v Slovenskih goricah v kratkem času osvojil skoro vsa srca faranov. Od hiše do hiše in s prižnice je učil le resnico božjo, prave Kristusove nauke. Bičal je one, ki sovražijo bližnjega in mu pijejo kri.

Ni čudno, da so mu priredili farani podoknico in v slovo več ur zvonili, čeprav ne bi smeli. Takega slovesa še nikdo ni bil deležen v tem kraju. Seme, ki ga je sejal g. Lampret, je že vzkliklo in gotovo bo obrodilo dober sad. On, ki je prvi pogledal v trpinove kože jurjevške, vzljubil njihovo siromaštvo, je tudi razumel njune duše. Čast takemu duhovniku!

Občinska trošarina

Na podlagi posebne okrožnice finančnega ministrstva ni več dovoljeno, da bi se v občinah preveč obremenjevala domača proizvodnja, predvsem pa polfabrikati, pogonska in pomožna produkcijska sredstva ter surovine. Prav tako se z občinskimi trošarinami v bodoče ne smejo obremeniti življenjske potrebščine, tranzitno blago in monopolski predmeti. Vobče se ne smejo dovoliti nikake nove samoupravne davščine, ki bi škodovala interesom prebivalstva ali državne blagajne.

Mlatic

Pomislite

Časopisi poročajo iz Banske Bistrice na Slovaškem, da so tam zalotili dva neznana lumpa, ki sta, izrabljajoč ljudsko neumnost, prodajala po vaseh čudotvorno »lurško vodo«, za katero so se ljudje kar trgali. Vodo sta prodajala liter po 30 Kč. Ljudem sta pripovedovala, da za bližnji euharistični kongres v Budimpešti dovažajo vodo iz Lurda kar na va-

gone, zato da jo tudi ona lahko dobavljata v velikih množinah. Ker sta se izkazala s priporočili raznih župnikov, so jim ljudje temraje verjeli. Orožniki poižvedujejo, koga sta lisjaka opeharila z »lurško vodo«, ki sta jo natakala baje iz kaluž, pa ljudje ničesar ne izdajo, ker je mnoge sram, da so jima tako lahkoverno nasledili, dasi pravijo, da je voda, ki sta jo prodajala, nekaterim bolnikom pa le pomagala.

Pri nas, hvala bogu, se take lumparije še niso dogodile — razen malenkostnih primerov; pa to je bilo še pred vojno.

Enako stališče za vse

Generalno glasilo vaticanske države »Osservatore Romano« je zavzelo svoje (najbrže) končno stališče tudi o židih, katere zadnja leta usoda po Evropi strašno preganja s kraja v kraj ter ugotavlja sledeče:

»O židovskem vprašanju se more misliti, kakor koli se hoče, vendar mora krščanstvo protestirati vselej, kadar se sramoti človek, pa naj je ta kristjan, pogan, musliman ali žid. Mi katoličani protestiramo, kadar se v krikaturah sramotijo cerkveni dostojanstveniki in svojega protesta ne dvigamo zgolj zato, ker je osramočen predstavnik cerkve, temveč še bolj zato, ker gre za človeka. Enako stališče moramo zavzeti tudi, kadar gre za katerega koli drugega človeka... V vsakem napadenem človeku se gazi človeško dostojanstvo vobče.«

No, za to lepo, da ne rečem naravnost plemenito reč sem pa tudi jaz.

Začkanje

»Proboj«, glasilo bojevite nacionalne mladine, se vprašuje, kako da pride prav za prav gospoda do tega, da prispeva 50 din mesečno za »Slovensko vas«, ko že ves svet ve, da je list namenjen izključno samo kmetom in pravi:

»Že nekajkrat smo poročali v slovenskem kmečkem delavskem pokretu, katerega vodje potujejo po naši banovini in obiskujejo tiste, za katere mislijo, da bi se pustili preparirati za dr. Mačkovo politiko v slovenski izdaji. Na svojih sestankih dajejo prav zanimive izjave, ki se glase včasih tako, včasih drugače, nikoli enako. Zdi se pa, da so se sedaj vendarle zedinili o tem, kdo naj bo v vodstvu, kmetje in delavci ali pa gospod? Odločili so se za kmetško delavsko vodstvo z edino izjemo dr. Lončarja, ki ima že veliko politično rutino, saj je pokopal že nekaj političnih strank. Tudi v konzorciju »Slovenske vasi« naj bodo sami kmetje, ker kako pride gospoda do tega, da prispeva Din 50— mesečno za list »Slovenska vas«, ko je pa ta list namenjen kmetom?«

Življenje in domišljija

O dobri letini pišejo časopisi, o cvetočem gospodarstvu in o blagostanju, ki se je vrnilo v deželo.

»Samouprava«, krvna sestra »Slovenca« in »Domoljuba« ter generalno glasilo JRZ, piše o teh rečeh v št. 687 z dne 2. junija tole:

»Sicer pa pozitivnosti že nastopajo: brezposelnost pada, zaslužek raste, a dela je za vse pridne roke v državi. Pričakovano zboljšanje nastopa za vse družabne sloje in vse gospodarske panoge delavnosti.«

Cenjeni naročniki!

Da ne bo treba ponovnih opominov, prosimo vse cenjene naročnike, ki so prejeli v Kmetkem listu priložene položnice, da čimprej poravnajo naročnino za tekoče leto. Kdor pa ima kake zaostanke iz lanskega leta, ga naprošamo, da te nakaže istočasno po isti položnici.

Domači dogodki

× Na Jesenih se je pri premikanju vagonov na tir KID smrtno ponesrečil tovarniški premikač Valentin Polka s Hrušice. Kolesje lokomotive ga je zgrabilo in ga tako poškodovalo, da je kmalu izdihnil.

× V Ljubljani se je v delavnici ključavničarskega mojstra Julija Stermenskega smrtno ponesrečil 17letni vajenec Jože Hočevar. Ubil ga je električni tok. Sodišče je odredilo obdukcijo trupla.

× V Dražencih pri Tarnišču je pogorela domačija vdove Marije Krumpakove. Žrtev požara je postal tudi Krumparkovkin 14letni sin Alojz. Pod ruševinami so našli njegovo zoglanelo truplo. Nesreča je toliko hujša, ker je ženi šele nedavno umrl mož in je sedaj izgubila imetje, moža in sina hkratu.

× Na Rečici ob Paki so vlomilci vdrli v trgovino trgovca Svetka in odnesli za 5000 din raznega manufakturnega blaga.

× Med našo državo in Češkoslovaško se prično v prvi polovici tega meseca v Pragi pogajanja za izpopolnitev sedanje trgovinske pogodbe in zlasti za reorganizacijo našega izvoza v Češkoslovaško.

× V dravski banovini je bilo po stanju proti koncu prejšnjega meseca raznih kužnih živinskih boleznih: svinjska kuga na 51 dvorcih, mehurčasti izpuščaji na 16, svinjska rdečica na 15, šuštavec na 2, garje na 2 in vranični prisad na 1.

× V Sarajevu si je za konec šolskega leta končala življenje profesorica nemščine na ženski gimnaziji Radmila Grubič. Kaj jo je pognalo v smrt, ni znano, bržkone pa je bila vzrok obupnega dejanja živčna preutrujenost.

× V Novi Pliščici pri Bjelovaru se je vrnil iz ječe, kamor je bil obsojen pred leti zaradi soudeležbe pri nekem boju, kmet Ivan Ivanovič. Bil je vdovec in se je zagledal v ženo nekega sosedu. Žena se je preselila k njemu, zapuščen mož pa je nabujskal vso vas, da se je ponoči

dvignila in vdrla v Ivanovičevo hišo. Ljudje so ga začeli strahovito pretepati. Potlej so ga zvezali in ga med pretepanjem vlekli v občinsko pisarno, a udarci so bili tako strašni, da je nesrečni človek že spotoma v silnih mukah izdihnil.

× Medmurskih in prekmurskih sezonskih delavcev je leto odšlo 4000 v Nemčijo, 1600 v Francijo, 3000 pa v Vojvodino in Slavonijo. Prvi transporti so bili konec februarja, zadnji pa konec aprila. V prejšnjih letih so bile težave pri pošiljanju zaslужka v domače kraje. Zdaj so te težave odpravljene in lahko pošiljajo sezonski delavci iz Nemčije mesečno domov po 10 mark po pošti po dnevnem tečaju 17/40 in 35 mark kliringa po dnevnem tečaju 14 din, kar iznaša skupaj 650 din mesečno. Lani so medmurski in prekmurski sezonski delavci poslali domov okrog 32 milijonov dinarjev.

× V Svibnem sta se pred kratkim dva potepuha priklatala v župnišče in grozila kuharici s samokresi, ko sta zahtevala denar. Orožniki so enega izmed potepuhov prijeli. Je to Mate Pavlič iz Siska, njegov pobegli pajdaš pa je baje Stanislav Flegarič, doma iz Maribora. Oba revolverja, ki sta jih imela razbojnika, sta nova in tujega vojaškega izvora. Flegarič si je nekako dobil legitimacijo in priporočila mariborske JRZ in je tudi s tem uganjal lumparije. Med begom je še svojim zasledovalcem grozil, da jih bo »to še drago stalo,« ker je on vpliven član JRZ.

× Svetovne rimske države bi ne bilo, če bi Rimljani ne bili mojstri v graditvi cest. Do kamor je segala mogočna rimska država, do tja so segale rimske ceste, ki so bile najmočnejša vez države ter žle mogočnega državnega organizma. Tudi marsikatero moderne, močne države bi ne bilo brez cest. In sicer brez modernih cest, česar se dobro zavedajo v naprednejših državah. Upamo, da bo to spoznanje prodrlo tudi pri nas, čemur bo nedvomno pripomogla velika cestna razstava na pomladnem ljubljanskem velesejmu od 4. do 13. junija.

× Znižane cene na železnici se bodo mogli poslužiti vsi, ki bodo potovali na letošnji pomla-

kača Boa, ki že s svojimi hipnotičnimi očmi privabi svojo žrtev k sebi. Okrog sebe čuje glušeče kričanje. Z grmičja se je dvignil oblak plitvec »Urubusc«, ki so opazili prisotnost človeka. Globlje v gozd ne moremo potovati. Ovira nas počez čez vodo ležeče drevo, vejevje, liane in orhideje so tako prepredle drevo, da je postalo neprehodna ovira. Poleg tega se je nabrala okrog drevesa debela plast listja, ki je padlo z dreves. Stopili bi v vodo in bi čoln že kako spravili preko drevesa, ko bi bilo tu teh strašnih rib. Pa vrnimo se raje, ker, bliža se noč in z nočjo oživi pragozd z vso gorostastnostjo in strahovitostjo. Ne bomo čakali ure, ki bi nam prinesla sigurno smrt, če že ne drugače, bi nam jo podarili Indijanci, ki tu v gozdu stanejo, iz svojih pihalnikov, s strupeno puščico. Indijanci, živeči v tem izgubljenem svetu, so res pravi divjaki. So popolnoma nagi in okrašeni z raznim peresjem in neodvisni ter najboljši gozdovniki cele zemlje. Včasih se pogosto pobarvajo, da izgledajo kakor leopardi in so tuje silno nevarni, ker se znajo neslišno priplaziti v bližino. Bolj so nevarni, kakor zveri. Na novince, ki ni vajen izogibati se vsake vejice, se vsuje na stotine pijavk, na roke, na vrat, na obraz in se ne odstranijo prej, dokler se niso napile krvi.

Ko smo spet na varnem, si z lahkoto oddahnemo in si ne želimo nikdar več v ta od Boga prokleti svet.

Gozdovi Indije.

Akoravno je Indija, vzeto v celoti, polna razočaranja, in kar se tiče kulture naroda razveseljiva, vendar občudujemo v največji meri samo en njeni del, to je, naravo otoka Ceylona. Ta otok, ki je skoraj tako velik, kot cela Slovenija, ima nekoliko manj prebivalcev in ti se delijo

danski velesejem v Ljubljani. Na postajni blagajni kupijo poleg vozne karte še rumeno železniško izkaznico za 2 din. Ko bodo dobili potrdilo o obisku velesejma, bodo imeli s to izkaznico in staro vozno karto brezplačen povratek. V Ljubljano lahko odpotujejo že 30. maja pa do 13. junija, za povratek pa imajo časa od 4. do 30. junija.

× Načrtov je še dovolj, zdaj je čas, da jih uresničimo! Pri nas je izdelanih že toliko lepih načrtov za vse potrebe in o njih zelo radi pogosto govorimo. Človek se več ne spozna v tej goščavi in poplavi načrtov. Toda izmed vseh načrtov je treba nedvomno najprej uresničiti načrt o poglobitvi ljubljanskega kolodvora in načrt jadranske ceste; o tem vsi soglašamo. Brez ureditve ljubljanskega prometa se ne more razvijati Ljubljana, brez jadranske ceste pa ne more živeti Slovenija. To spoznanje bo vcepila obiskovalcem cestna razstava »Naša cesta« na ljubljanskem pomladnem velesejmu, ki bo od 4. do 13. junija.

Skrivnost in zakladi

(Dalje)

Silno je bogastvo na cveticah. Posebno rdečih. Fuksije in kapucinke razpošiljajo ravno od tukaj po vsem svetu. Skoraj čudno je to, saj v to močvirje skoraj nikdar ne prodre solnčni žarek. Ob rekah je prevlečen svet po dnevi in po noči z gosto belo meglo, iz katere vedno prši. Skozi njo niti solnčni žarki ne morejo prodreti. Para, ki zastira nebo, prepušča samo medlo svetlobo, ki ne tvori nobene sene. Stena gozda se dviga ob robu štirideset do šestdeset metrov, skoraj navpično. Le tu in tam stoji staro samotno, strohnelo drevo, na katerega razpadlem vrhuncu je kar cel šop rdečih in vijoličnih rož, kar ena preko druge. Vse je kič-kraž prepredeno z orhidejami, bromeliacijami in tilandzijami, z gnezdi večjimi in manjšimi, vse se gnete in stiska in sili kvišku. Cvetlice, ki se v Evropi plačujejo z zlatom, kakor Cattleya, Odontoglossum, Epidendrum, Masdevallia, Laelia, Cattasetum, Stanhopea, so tukaj vsakdanjost.

Cveti, kolibriji in mravlje, metulji, hrošči napolnjujejo ozračje. V vodi rek pa živijo velike množine rib z imenom »Piranha«, ki žvo meso z živega telesa in v nekaj minutah izpremenijo žival ali tudi človeka v okostnjak. Gorje, če stopiš ali padeš v vodo. V nekaj minutah si žrtev teh ostrozobih živali, ki ne prizanašajo nikomur in ničemu.

Nad teboj, med zelenjem se zvijajo ogromne kače, udavi, ki prežijo na plen. Druge, takozvane Anaconda kače lovijo opice in se v velikih lokih poganjajo za njimi. Po noči rjovejo »puma« Levi, tebe pa spremlja večna pesem moskitov. Iz grmovja preži strašna, do šest metrov dolga

spet na šest narodnosti, ima čudovito lepo in slikovito gorovje. Ima tudi z vodami bogate ubrano tepe doline, kojih bujnosti ne prekaša skoraj noben del na zemlji, razen tropskih krajev. Ob robu otoka ob morju, stojijo vitke kokosove palme, nato sledi bogato obdelana cona, kjer pridelujejo banane, cimet, poper, kavo, riž, čaj, kakao in kavčuk. Ako krenemo skozi te plantaže, se nam zdi, kot bi šli skozi knežje poljane ali vrtove. Od teh višje se razprostira kraljevstvo gorskih gozdov, prava domovina kave, čaja in kavčuka. Tukaj so tudi pravi pragozdi, ki prehajajo navzgor v prapročne goščave in planinske pašnike. Čeravno so ti gozdovi strahovita močvirja vendar se nahaja v njih še ostanek pravilnega mesta Anuradapura, z najstarejšim figovim drevesom na svetu, ki ga cenijo na dvalisoč tristo let, in stavbami, ki ne zaostajajo za egiptovskimi piramidami. Tu, v gozdu še resnično preži tiger na potujočega človeka, tu se krokodili sončijo v mlakužah in drevesa oživljajo kričeče opice. Tu leta na milijone, resnično na milijone najlepših tropskih metuljev po morju cvetic. Tu je prava džungla, polna kač in divjih zveri, neprehodno močvirje malarije in rumene mrlice. V njej živijo Vedi, človeško pleme, ki ga v kljub tepe oblike njihovega telesa smatramo za najnižje kulturno izobražen narod na svetu.

Klima v teh nižinah je nepopisno vroča in bogata na dežju. Med nevihto pade tu toliko dežja v enem dnevu, kakor pri nas v četrletu. Povprečna temperatura je 35 stopinj Celzija v senci, zato je neznosna, ker tudi v noči ne popusti, ampak se celo zviša proti poldnevu. Ta pravilna deželja je polna čarov, in očarljivih pripovedk, duhteča in pisana, napol kultivirana, resnični otok božanstev, kakor ga domačini imenujejo z imenom »Lankadiva«.

Iz tujine

■ **Ognjenik Stromboli** (Italija) je začel zopet bruhati, vendar doslej to ni bilo v zvezi s kakim potresom. Tudi človeških žrtev ni.

■ **Tokio**, japonsko glavno mesto, se sicer počasi, a vztrajno pogreza. Izza potresa l. 1923, so se tam tla znižala skoraj za cel meter. Učenjaki pravijo, da se bo mesto še nadalje pogrezalo in sicer za 6 in pol centimetra na leto.

■ **Sudetskimi Nemcem** je češkoslovaška vlada za medsebojno pozdravljanje dovolila hitlerjevski pozdrav.

■ **Obsojena pesnika**. Budimpeštansko kazensko sodišče je obsodilo madžarskega pesnika Jospa Erdöly na dva meseca zapora zaradi neke pesmi, v kateri je sodišče videlo hujskanje proti veleposestnikom. Tudi katoliški pesnik Bela Horváth je bil obsojen na mesece dni zapora zaradi neke pesmi, v kateri se zavzema za čisto krščanstvo.

■ **Turška oboroževanje**. Turška vlada je z jamstvom angleške vlade najela v Londonu posojilo 16 milijonov funtov, ki bo služilo za zgraditev turške oboroževalne industrije, za izboljšanje prometnih zvez in za modernizacijo vojnih in trgovskih luk.

■ **V nekem vlakcu**, ki je brzel proti Londonu, je ondan iz neznanega vzroka začel goreti voz, s katerim so prevažali 1200 golobov pismoš. Vsi so zgoreli. V drugih vozovih je bilo še 20.000 golobov. Vlak so ustavili in vse ptice izpustili, da so se vrnile na domačo farmo v Northamptonu. Golobi so bili namenjeni na neko tekmovalje.

■ **Javna dela v Ameriki**. Kongres (narodna skupščina) Zedinjenih držav je odobril kredit za javna dela v znesku 3179 milijonov dolarjev (okrog 240 milijard dinarjev!) s 329 glasovi proti 70. To je prvi obrok kredita, ki znaša v celoti 4 in pol milijarde dolarjev.

■ **Na Madžarskem** je po izjavi socialno demokratičnega poslanca Karla Payerja okrog tri milijone malih kmetov in kmetskega proletariata, ki bodo...

■ Če nočete biti plešasti, pravijo nekateri moderni zdravniki, morate pridno jesti špinačo, ki vsebuje mnogo vitamina »G«. Brez tega vitamina se začne človeški organizem hitro starati. — Poskusite, če vas je volja.

Žrebanje srečk Rdečega križa

Pri žrebanju, ki se je vršilo dne 15. aprila, so bile amortizirane sledeče serije: 79, 105, 309, 335, 814, 1044, 1370, 1585, 1572, 2104, 2392, 2640, 2984, 4361, 4600, 5055, 5180, 6046, 6394, 6651, 6733, 6790, 6814, 7031, 7621, 9014, 9070, 9100, 9336, 4760.

Večje dobitke so zadele naslednje serije: ser. 8085, št. 93, din 100.000—; ser. 7727, št. 63, din 1.000—; ser. 4500, št. 28, din 500—; ser. 9052, št. 63, din 500—; ser. 3493, št. 95, din 200—; ser. 4219, št. 2, din 200—; ser. 4439, št. 83, din 200—; ser. 6701, št. 75, din 200—; ser. 8346, št. 97, din 200—.

Po din 50— so zadele naslednje serije: ser. 68, št. 24; ser. 1152, št. 87; ser. 1305, št. 33; ser. 2190, št. 77; ser. 2250, št. 1; ser. 2304, št. 26; ser. 2742, št. 18; ser. 3503, št. 34; ser. 4002, št. 8; ser. 4422, št. 86; ser. 4820, št. 38; ser. 4898, št. 31; ser. 5665, št. 94; ser. 5949, št. 41; ser. 6284, št. 29; ser. 6484, št. 62; ser. 6551, št. 81; ser. 8677, št. 20; ser. 9088, št. 33; ser. 9593, št. 58.

Važnejša radio predavanja

od 12. do 19. junija 1938.

Nedelja, dne 12. junija: 17.00: Najnevarnejše bolezni in škodljivci na vrtu.

Prodaja večjih količin

oken, pleskanih in zasteklenih, vrat z vsem okovjem in pleskanih, izloženih oken, traverz, parketov, strešne in zidne opeke, raznih peči po zelo nizkih cenah. Ogleda se na stavbi palače BATA v Ljubljani.

GRABENO PODJETJE ING. JOSIP DEDEK,
LJUBLJANA, Žibertova ul. 7, I. nad., telefon 22-37.

Ponedeljek, dne 13. junija: 18.40: Narodno blago z Gorenjskega.

Sreda, dne 15. junija: 18.40: V letalu pod našim nebom.

Četrtek, dne 16. junija: 17.00: Kako ohranimo zdravje plemenski živini.

Petek, dne 17. junija: 18.40: Žena in narodno delo.

Sobota, dne 18. junija: 18.40: Dolenjska mesta v dobi čitalnic — 20.00: O zunanji politiki.

Vrednost denarja

Finančni minister je določil za mesec junij tujemu denarju naslednje uradne tečaje: 1 napoleon 298'50 din, 1 zlata turška lira 339'70, 1 angleški funt 238, 1 ameriški dolar 43'60, 1 kanadski dolar 43'40, 1 nemška marka 14'50, 1 poljski zlot 8'20, 1 belga 7'40, 1 madžarska penga 8'60, 1 brazilski funt 2'55, 1 egiptski funt 240, 1 palestinski funt 237, 1 urugvajski pezos 15, 1 argentinski pezos 1'20, 1 turška papirnata lira 34'50, 1 albanski frank 14'10, 1 francoski frank 1'35, 1 švicarski frank 10, 1 italijanska lira 2'28, 1 bolgarski lev 0'44, 1 romunski lej 0'32, 1 danska krona 9'62, 1 švedska krona 11'12, 1 norveška krona 10'90, 1 španska pezeta 2'50, 1 grška dragma 0'39, 1 češka krona 1'51, 1 finska marka 0'95, 1 letonski lat 8'10, 1 iranski (perzijski) rijal 1 dinar.

Sejmi

12. junija: v Gor. Planini na Kalu, Turnišču.
13. junija: na Vrhniki, v Št. Janžu pri Dravogradu, na Zigarskem vrhu nad Sevnico, v Zireh, Vinici, Lescah, Starem trgu pri Črnomlju, Trebnjem, Zdenski vasi, Semiču, Zalcu, Brežicah, Kozjem, Mali Nedelji, Dol. Lendavi.
14. junija: v Ormožu, Mariboru.
15. junija: v Lembergu, Celju, Ptuju, Trbovljah, Ljubljani, Dobu pri Kamniku, Kočevju, Sent Vidu pri Stični, Dravogradu, Mozirju, Planini, Smarju pri Jelšah.
16. junija: v Šmihelu-Stopičah, Begunjah pri Logatcu, Turnišču, Dol. Lendavi, Prosenjakovcih.
17. junija: v Mariboru, pri Sv. Vidu pri Grobelnem.
18. junija: v Poljčanah, Brežicah, Celju, Trbovljah, Dokležovju.

TISKOVINE
vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, zapise, knjige, vezbarni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, Gregorčičeva ul. 23
TELEFON ŠTEV. 25-52

»**EKONOM**« osrednja gospodarska zadruga v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7. Nudi po najnižjih cenah vse vrste deželnih pridelkov, najfinejšo domačo in banaško moko, koruzo, krmila, špecijsko blago itd.

VELIKA ZALOGA
vseh vrst umetnih gnojil, modre galice, trboveljskega in splitskega portland cementa ter vseh vrst zidne opeke kakor tudi krovcev tovarn »ILOVAC«, Karlovac, »Bohne«, Vel. Klinda in Jelovšek, Vrhnika.

Kmetski hranilni in posojilni dom

reg. zadr. z neomejeno zavezo **v Ljubljani, Tavčarjeva ulica 1**
Telefon št. 28-47 Rač. pošt. hran. št. 14.257 Brzjavni: Kmetskodom
Račun pri Narodni banki

Eskontuje menice

Daje kratko-ročna posojila

Izvršuje ostale denarne posle

Zaupajte denar domačemu zavodu!

NOVE VLOGE
vsak čas razpoložljive obrestuje
po 4%
vloge proti odpovedi — 5%
Za vse vloge nudi popolno varnost
Otvorja tekoče račune